

Oportunități de Colaborare
Cluster Transnațional în domeniul
Energiei Regenerabile

Gergely TÖRÖK
Expert Tehnic
ADR Nord-Vest

Cluj-Napoca, 8 Decembrie 2011

Cooperare. Rețele. Clustere

- “Daca tu ai un măr și eu am un măr și facem schimb de mere, atunci și tu și eu vom rămâne tot numai cu câte un măr.

Dar daca tu ai o idee și eu am o idee și facem schimb de idei, atunci, în final, fiecare dintre noi va avea două idei.”

George Bernard Shaw, Scriitor irlandez, câștigător al Premiului Nobel

- **Rețelele, cluburile:** grupări de indivizi cu preocupări comune (profesionale, sociale)
- **Asociațiile, federațiile:** grupări reglementate legal, de persoane fizice și/sau juridice, constituite în jurul unui pilon comun (sector economic, cultural, sportiv, etc.)
- **Clusterele:** grupare voluntară de persoane juridice, structurată pe componente, care subscriu unei preocupări comune și se completează și se susțin reciproc

Cuvântul cheie: **INFORMAȚIA**

European Union
European Regional Development Fund

CLUSTERUL reprezintă:

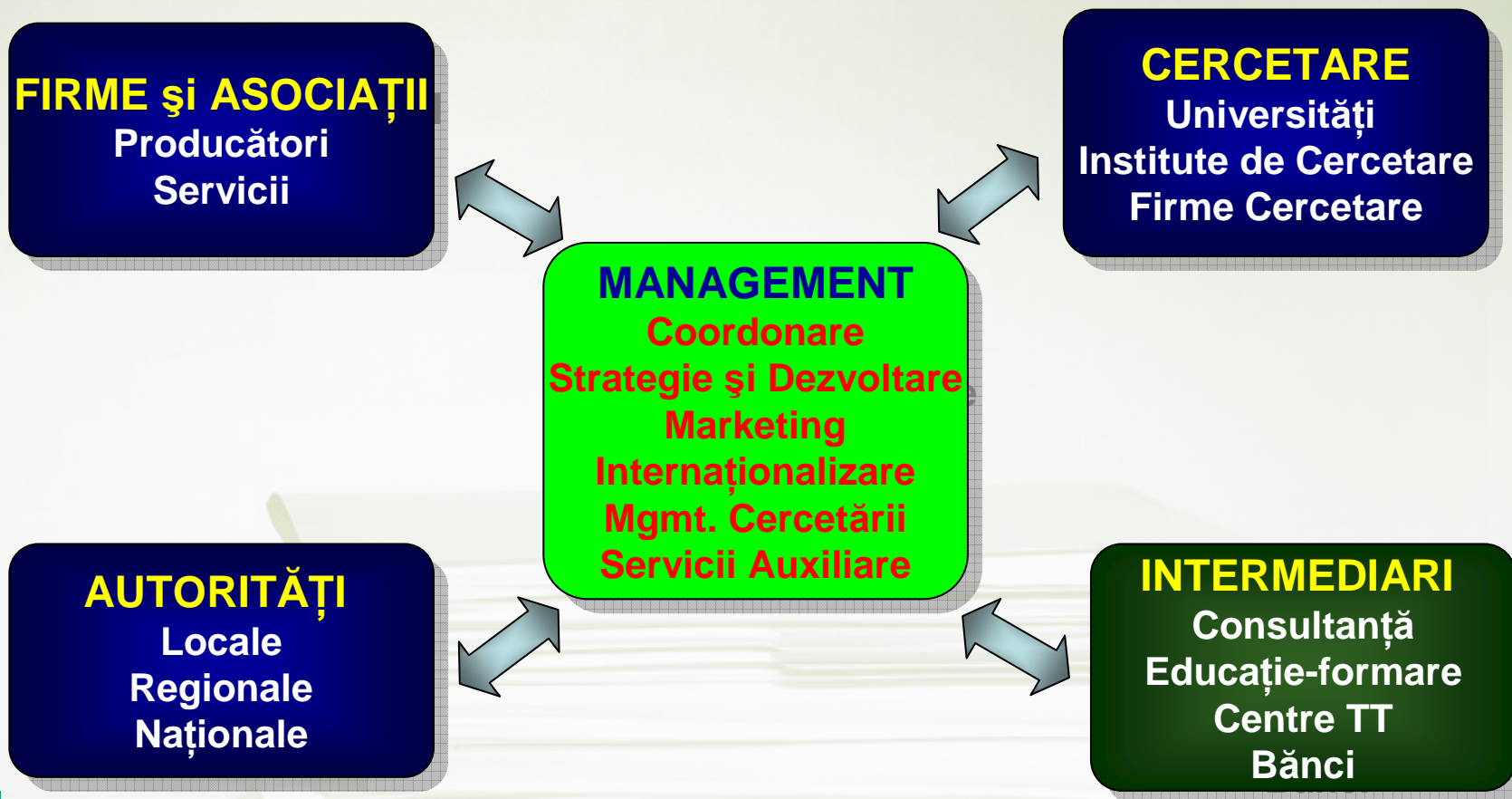

- **1900** Alfred Marshall: „aglomerare industrială” de companii similare în cadrul căreia **ideile „călătoresc”** mult mai ușor de la o companie la alta (accent pe concentrarea forței de muncă)
- **1956** Lösch, Von Thünen și Isard - avantajul companiilor care deriva din **proximitatea geografică**, menționând externalități de localizare (proximitatea față de companiile similare) și de urbanizare (proximitatea față de companiile din alte industrii)
- **1990** Michael Porter "o concentrare geografică de companii și instituții **INTERCONECTATE într-un anumit domeniu**" („Diamantul Porter”: resurse; informație; strategii; presiunea de a inova și a investi)
- Cadrul Comunitar pentru Ajutor de stat, Cercetare, Dezvoltare și Inovare: grupări de companii independente (start-upuri inovative, IMM-uri) și organizații de cercetare, care activează într-un anumit domeniu și într-o anumită regiune, în scopul stimulării activităților inovative, prin promovarea interacțiunilor intensive, accesului la facilități comune, schimburilor de experiență și cunoștințe și prin contribuția la transferul tehnologic, networking și diseminarea informațiilor
- **2006** HG 918 - aprobă “Stimularea Programelor de Cercetare, Dezvoltare și Inovare: Program IMPACT”) o grupare de producători, utilizatori și /sau beneficiari, în scopul punerii în aplicare a bunelor practici din UE în vederea creșterii competitivității operatorilor economici

European Union
European Regional Development Fund

CLUSTER = Teoria Triple Helix - Trifoiul cu 4 Foi

CLUSTER - Contribuție și beneficii

Membru Cluster	Contribuție	Beneficii
Universități/ cercetare	Cercetare aplicată și actuală Transfer de informație, tehnologie, know-how	Adaptare continuă a curriculei școlare Noi laboratoare sponsorizate de industrie Învățare continuă Nuclee de cercetare
Firme (industrie, producție, servicii)	Cooperare, Networking Folosire în comun a capacităților Promovare integrată	Creștere a valorii adăugate Economii de costuri (de scală/aglomerare) Eficiență (lucru în comun cu furnizori, clienți) Creșterea capacității de competiție cu companii multinaționale
Autorități Publice	Mediator Diseminare informații, rezultate Sprijin Direct	Dezvoltare economică/regională: -Creșterea ratei de ocupare -Creșterea exporturilor -Creșterea productivității muncii (oameni, abilități, competente, cunoștințe interconectate)
Intermediari	Legături facile și active Contribuție de diseminare Networking	Fidelizarea clienților Avantaje competitive

Condiții pentru un Cluster de Succes

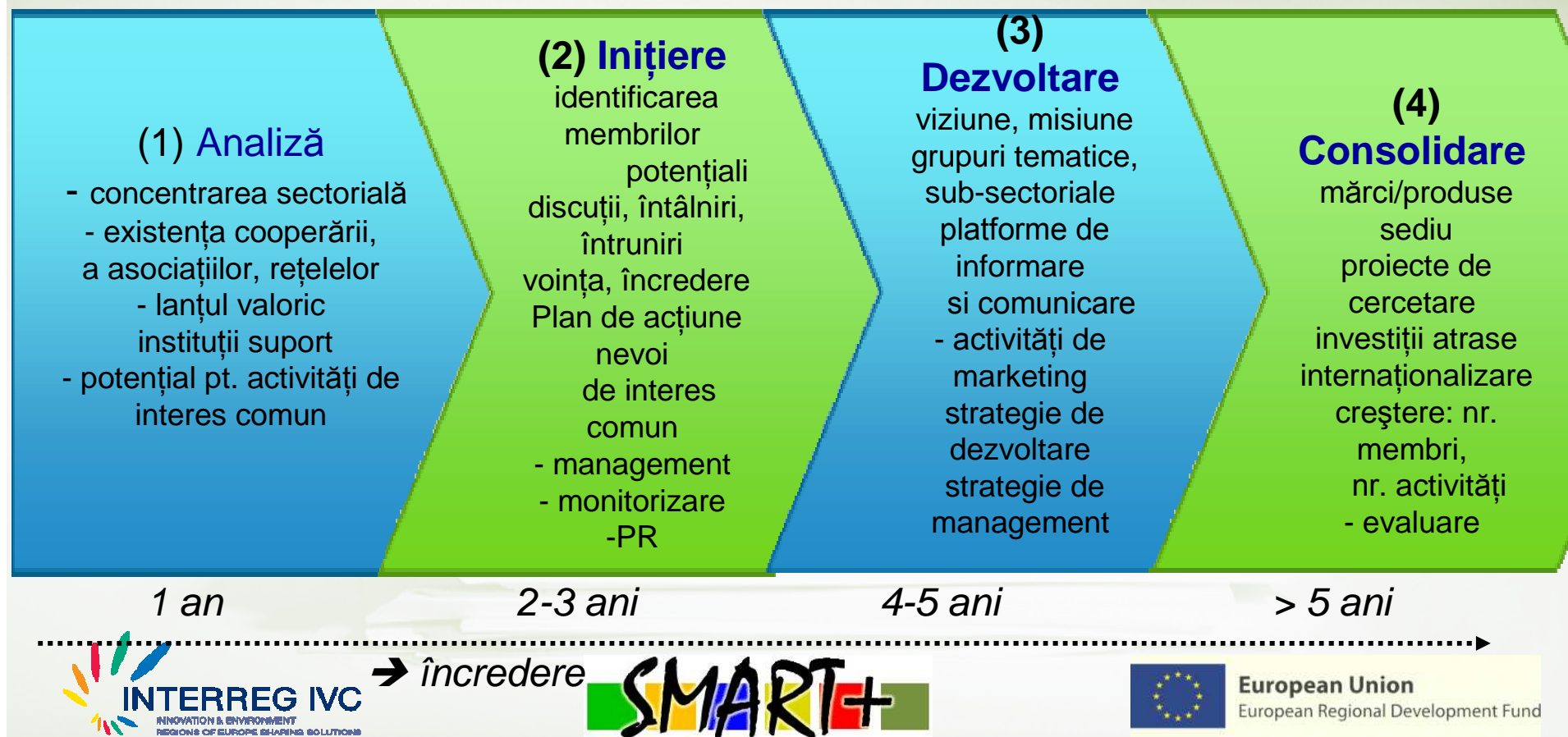

- „masă critică”
- Competențe solide din partea membrilor
- Disponibilitate de cooperare și colaborare
- Participare voluntară; implicare
- Taxa anuală pentru finanțarea activităților clusterului
- Încredere între membri
- Strategii de dezvoltare comune; implicare în proiecte de dezvoltare
- Asigurarea independenței pentru fiecare membru
- Participanții rămân concurenți din toate punctele de vedere
- Cooperare dinamică și deschisă
- concentrare geografică
- Beneficii clare pentru toți membrii
- Managementul este asigurat de structuri clar definite
- Importanța sectorului pentru economia națională/regională
- Existența unei aglomerări de firme/CDI/ în sectorul vizat și în țara/regiunea respectivă
- Piață de desfacere a firmelor din cluster
- Starea infrastructurii
- Forța de muncă existentă - cantitate și calitate
- Colaborarea cu autorități publice, cu structurile de cercetare
- Colaborarea cu furnizorii de servicii

CLUSTERUL: Modalitati și etape pt constituire

- *De jos în sus*: simbioza voluntară a industriei
- *De sus în jos*: încurajat și asistat de stat sau structuri intermediare (agenții de dezvoltare, camere de comerț, etc.)

Clusterul în domeniul energiei

- Comunicarea, competiție și colaborare → cluster (simpla concentrare geografică nu e suficientă)
- Conceptul de cluster se aplică pentru toate industriile

Ex. Un cluster pe energie (concept larg) poate include:

- Producători de materie primă (biomasa, etc)
  - Producători de subansamble
  - Furnizori de echipamente (scule, etc.)
  - Firme de logistica (transport, etc.)
  - Distribuitori
  - Comercianți (distribuitori, vânzatori cu amănuntul)
  - Furnizori de servicii (instalare, service, întreținere echipamente)
  - Consultanți (ingineri, consultanți fiscali, juriști, etc.)
  - Autoritățile centrale și locale (subvenții, infrastructura, fiscalitate, etc.)
-
- **Exemple de succes:**
  - Silicon Valley (USA) - high tech
  - Hollywood (USA) - industrii creative
  - Bio Valley Basel (Elvetia) - biofarmaceutice
  - Gucci (Italia) - imbracaminte
  - OekoEnergie Cluster (Austria) - Energie Regenerabila - "European Cluster Award" 2006

Clustere in Romania; rețele de clustere

- Clustere incipiente:
  - Energie regenerabila: Romanian Cluster Towards Green Energy (2010-Muntenia), ROSENC Romania (2011-Timis), Green Energy -Clusterul Inovativ al Biomasei (2011, Centru)
  - Apa: Clusterul Apei in Romania (geotermal, NV)
  - Auto: Automotivest (2009, Vest), ACAROM (1996 Dacia - 150 firme)
  - Lemn: ProWood (2010, Centru)
  - ITC: (Craiova), (Timis), Transylvania Cluster (Cluj) - legatura cu ARIES
  - Turism: (Gorj, Bucovina, Sud-Est, Prahova)
  - ETREC - Electrotehnică
  - Textile: (Săvinești, Iași)
  - Mobilă (Mureș)
  - Agro-alimentar (București, Arad)
  - Design, modă (București)
- ROCA - Asociația Clusterelor din Romania, 2011
- European Cluster Observatory - portal dedicat clusterelor din UE

Proiectul SMART+

- mini-program - INTERREG IVC
- **Scopul proiectului:** analiza, transferul și diseminarea de bune practici pentru promovarea antreprenoriatului și inovării în cadrul IMM-urilor.
- Principalele **activități** în cadrul acestui proiect sunt:
  - lansarea unui apel pentru depunerea de sub-proiecte adresate actorilor din regiunile partenere, în scopul creșterii competitivității economice;
  - schimbul de experiență și bune practici între partenerii implicați;
  - promovarea și diseminarea rezultatelor proiectului.
- selectarea sub-proiectelor SMART+ → idei inovatoare în sprijinul IMM-urilor (în cadrul fiecărui subproiect cooperează instituții din cel puțin trei regiuni partenere)

Proiectul TREC

- **Durata:** 2 ani, mai 2011 - aprilie 2013
- **Buget:** 264.315 €
- **Liderul de proiect:** Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, România
- **Parteneri:**
  - Institutul de Cercetări pentru Instrumentație Analitică Cluj-Napoca, Centrul de Transfer Tehnologic CENTI (Cluj)
  - Centrul de Cercetare și Tehnologie Hellas / Institutul pentru Aplicații și Tehnologii în Carburanți Solizi, CERTH/ISFTA, (Regiunea Macedonia de Vest)
  - Societatea de Management al Deșeurilor DIADYMA SA (Regiunea Macedonia de Vest)
  - Centrul German de Cercetări în Biomasă DBFZ (Regiunea Saxonia)

Scopul proiectul TREC

Obiectivul principal: crearea clusterelor în domeniului energiilor regenerabile în județul Cluj, în Regiunea Macedonia de Vest și Regiunea Saxonia formate din reprezentanți ai mediului de afaceri, cercetare și autorități publice și interconectarea acestora prin Clusterul Transnațional în Domeniu Energiei Regenerabile - TREC

Scopul este facilitarea transferului de bune practici dinspre clusterelor și rețelele de cooperare din domeniul energiei regenerabile din Regiunea Saxonia către celelalte regiuni partenere

Activități

- Elaborarea analizei stării de fapt
- Organizarea primei întâlniri
- Vizite de studiu
- Elaborarea **Statutului** și al **Regulamentului** de Funcționare
- Semnare **Acord de Asociere**
- **Întâlniri** de lucru ale clusterului
- Elaborarea **Strategiei de Dezvoltare** pentru cluster
- Elaborarea **Planului de Acțiune**

Mulțumesc pentru atenție!

Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest
RO 407059, Rădaia nr.50, Baci, jud.Cluj
Tel: +40-264-431550
Fax: +40-264-439222

torok.gergely@nord-vest.ro
www.nord-vest.ro

Gergely TÖRÖK
Expert tehnic

